

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 221. Quotuplex sit depositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

aliis contrahitur tamen etiam quandoque implicite depositum, dum res deponitur apud eos, qui ex officio seu professione tenentur ad earum custodiam; quales sunt Nautæ, Capones, Stabularii, eo ipso, quod res iis videntibus, eorum navibus hospitibus, ædibus inseruntur. *l. 1. in fin. §. l. seq. ff. nau. camp. Molin. de Lugo Mull. Lauterb. l. l. cu. & apud hos Man. Hunn. Arumæ. &c. quibus licet consentiat Less. de iust. l. 2. c. 27. du. 1. num. 2. paulò post tamen num. 10. de eo dubitat, dum ait: quod nisi specialiter eis rerum cura commenderetur, censeri illos cuique rerum suarum curam & custodiam relinquere; idque ob accedentium ad eorum naves, hospitia, & inde, recedentium multitudinem, & sic in usu esse. Quin & de Lugo ait de hoc ex circumstantiis judicandum; ut si. V.g. res circumquar in vestibulo, ubi difficilè custoditur, non facilè præsumatur depositum, secus, si in cubiculo designato. Dicitur septimò: in eadem specie, hoc est, numero eadem restituenda. Quod intelligendum regulariter; fallit enim in pluribus, ut patebit ex sequentibus. Propter quod, ne strictior tuo definito reddatur definitio, hæc verba omittenda censent aliqui. Dicitur denique: restituenda ad libitum deponentis et si enim depositarius (quo nomine significatur ille, qui rem accipit seu penes quem deponitur, licet quandoque etiam in jure hoc nomine veniat ille, qui rem deponit. *l. 7. §. 2. & 3. ff. h. t.*) rem acceptam usque ad tempus conventum custodire teneatur, ne officium quod semel liberè suscepit ante illud, nisi ex justissima causa deponere possit. Lauterb. §. 17. deponens tamen, cujus gratia dies deposito est adjectus, rem quocumque tempore liberè repetit. *l. 1. §. 5. §. seq. ff. h. t.* (nisi tamen depositario concessus esset utis, de quo vide Muller. *l. c. lit. K.* ubi etiam qualiter tunc depositum transeat in mutuum) ita ut etiam si deponens dixisset, se deponere ad mensam, repeti tamen possit in prima statim hebdomade, & tunc reddi debeat. de Lugo, *l. c. n. 7.* Intelligendum tamen id est regulariter, dum plures sunt casus, in quibus fas non est deponenti repetenti depositum reddere, aut etiam in quibus dubitatur, num licitè illud sibi retinere possit. Sic enim reddere illud non debet, dum repetitur in sui vel aliorum damnum. V.g. gladium ad injustè occidendum. Idem videtur, dum repetitur rem suam, non tantum in furore, sed & in ira ad eam destruendam in grave suorumve damnum. Et in genere quando deponens in eam incidit conditionem, ut illi solvere seu reddere non liceat, vel non expediat: ut si sit furiosus, prodigus, hostis patriæ. Lauterb. §. 18. citatis Molin. de *l. c. §. de 526. num. 2.* Franzk. *h. t. num. 22.* Quod etiam spectat, si inter bona illius publicata & filco addicta est res illa deposita. de Lugo. *l. c. n. 7.* Lauterb. *l. c.* tunc enim filco restituenda juxta dispositionem juris, et si secus sit de jure naturali & gentium. Secundò, si dominus unà cum fure rem furtivam, quam fur deposuit, repetat, ea non reddenda furi deponenti sed domino, si constet esse illius. de Lugo *l. c.* secus esse dicit Reiffenst. *h. t. num. 28.* seu reddendam furi, si is, domino non comparente, solus eam repetit juxta *l. 1. §. ff. preda. ff. h. t.* Tertiò, si res furtiva deposita est apud proprium illius dominum. Quartò potest depositarius rem repetitam retinere donec solvantur impenis factæ necessariè in rei depositæ conservatiõem. Molin. *l. c. d. §. 26.* citatis aliis. Lugo *l. c.**

Quintò posse eam retineri in compensationem occultam sibi debiti à depositario, dum ejus solutio alià viâ obtineri nequit, saltem pro foro conscientie tanquam probabilius censet de Lugo. de *l. c. §. d. 16. §. 5. num. 89.* citatis pro hac sententia Less. *c. 27. du. 10. num. 60.* Navar. de *res. l. 3. c. 2. num. 58.* Tanner. *2. 2. d. 4. q. 6. du. 14. num. 411.* Dian. Tom. 1. tr. 2. *miscell. res. 48.* ad quos accedunt Pirh. *h. t. num. 11.* Laym. *l. 3. tr. c. 9. num. 10.* qui posterior tamen excipit; nisi scandalum timeatur, vel legitimus Judex aliud præcipiat, vel beneficio compensationis renunciet, contra Jo. Medin. Sylvium. Covar. Comitol. qui nituntur *l. bonafides, h. t. §. l. ult. C. de compens.* & hac ratione allegata in *l. si quis. C. h. t.* quod cum depositor rem suam commiserit fidei depositarii diligenter custodiendam, donec reperatur; & is eam curam in se suscipit, ageret contra fidelitatem, si postmodum eam repetenti non restituar, sed sibi retineat in compensationem alterius debiti. Quæ tamen jura & quam rationem oppositæ sententiæ AA. procedere dicunt in foro externo tantum, in quo præsumitur debitum alià viâ potuisse recuperari, ac ita servandam fidem depositi. Rationem addit de Lugo, nimirum quod res ex eo, quod deposita, non minus sit sui domini, quam erat ante, nec exinde obligatur depositarius ad eam tuendam contra verum dominum, qui eam vult vindicare, vel contra eum, qui habet verum jus ad illam accipiendam, si de eo jure illi constet. Adeoque depositarius possit eam sibi accipere seu retinere, si habet verum jus contra ejus dominum ad recuperandum suum debitum. Atque ex his jam vides & videbis ulterius ex mox dicendis, descriptum esse hic depositum in rigore tale seu purum & regulare.

Quæst. 201. Quotuplex sit depositum in sua latitudine acceptum?

R Esp. Dividitur primò in regulare & irregulare. Mantio, de *rac. & ambig. convent. l. 10. tit. 2. num. 10.* Lauterb. *h. t. num. 2.* Quod idem ferè significant alii, dum illud dividunt in purum & mixtum, de Lugo *d. 33. §. 1. num. 3.* Depositum pro ut jam descriptum est, seu habens ea omnia à nobis jam declarata regulare & purum, ubi verò eorum aliquid deficit, vel aliquid diversi contractus, puta, locationis, commodati, mutui admixtum habet, & sic quodammodo terminos seu naturam depositi excedit, irregulare & mixtum dicendum est. V.g. Dum vas argenteum vel liber deponitur cum permissione vel ea lege, ut depositarius eo uti possit, habet aliquid admixtum commodati, & proximè accedit ad ejus naturam, Lauterb. *l. c.* vel etiam locationis vel conductionis, dum deponens hac ratione concedendo pro custodia usum, depositario, ejus veluti operam condixit. de Lugo *l. c.* quia tamen principaliter custodiæ causâ res tradita, adhuc depositum dicitur. Lauterb. *l. c.* qui etiam ex eo, quod res illa in specie sit restituenda, ex usu juris non referri ad depositum irregulare ait. Item dum res fungibilis seu usu consumptibilis deponitur seu custodienda traditur cum facultate ultroneè à deponente oblata, vel ex post rogante depositario, concessa utendi, si velit, & tantundem restituendi; in quo casu miscetur mutuum, Lugo. *l. c.* Lauterb. §. 3 quin & ut de Lugo. depositum transit in mutuum quò ad illam solam partem, quæ consumpra est juxta dicta *quæst. præced.*

Dum verò res deposita absque tali concessione culpa depositarii perit, ac ita res eadem in specie restitui nequit, ex hoc non desinere esse depositum regulare, dum in ordine ad hoc considerandum non sit, quod per accidens secutum est, nimirum impossibilitas restituendi rem eandem numero ait Lauterb. *cit.* §. 2. Sic quoque à deposito in specie tali seu puro & regulari deficit sequestrum ex eo, quod res repeti non possit nisi conditione, sub qua deposita, secuta. V.g. victoriâ Lauterb. §. 17. Porro differentias plures depositi irregularis à regulari vide apud Muller. *ad Srru. in ff. h. t. ib.* 36. *lit. p. & seq.*

2. Dividitur secundò in iudiciale & privatum. Azor. *p. 3. l. 7. c. 2.* Depositum propriè iudiciale est, dum res in iudicio controversa apud aliquem tertium autoritate Judicis deponitur, seu ei committitur custodia, ut lite finita victori restituatur. Quod alio nomine sequestrum necessarium iudiciale appellatur, dum sit parte etiam invita, *l. 7. §. fin. ff. qui satisd. cog.* unde etiam contractum non esse quia non tantum partes ad hoc compelluntur, ut sit in stipulationibus necessariis, sed etiam res interdum manu militari auferitur, quamvis tunc ipse Judex cum sequestro contrahere videatur, ait Lauterb. *h. t. §. 46.* citans Franzk. *h. t. num. 4.* Huic opponitur sequestrum aliud voluntarium, quo à pluribus litigantibus res litigiosa privata autoritate apud tertium deponitur. De pertinentibus ad utrumque hoc sequestrum vide dicta à nobis. *lib. 2. tit. 17.* uti & apud Lauterb. §. 14. *& seq.* Est & alia depositi iudicialis species, de qua Azor. *l. c.* dum debitor offert creditori pecuniam ei debitam, quam, quia creditor recusat accipere, debitor ad usuras aliasque molestias evitandas consignat Judici. De quo est textus in *l. acceptam. C. de usuris.* ubi etiam, quod hac ratione debitor à solutione usurarum legitimarum seu interesse solvendo creditori, & periculo casus fortuiti liberatur, & jus pignorum tollitur. Quod tamen, quia non tendit simpliciter ad rei custodiam, sed ad effectum liberationis à debito, non esse hujus loci ait Lauterb. *h. t. §. 6.* Depositum privatum, dum res non litigiosa privata autoritate apud aliquem privatum, de cuius fide & diligenti custodia confidit deponitur custodienda, subdividitur in voluntarium, quod sit libera voluntate, nulla necessitate impellente; & in necessarium, quod sit ex necessitate aliqua, puta ob imminens periculum belli vel tumultus publici, incendii, naufragii, ruinae *l. 1. §. 12. ff. h. t.* quod etiam ab alii vocari depositum miserabile, ait Lauterb. §. 5.

Quaest. 222. Quinam esse possint depositores & depositarii?

1. **R**esp. Primò in genere cum communi: celebrare contractum depositi possunt omnes, qui nec naturâ impediuntur, nec lege contrahere prohibentur. Lauterb. *ad ff. h. t. §. 8.* idque sine ulla differentia sexus & potestatis sive patriæ, sive dominicæ. Muller. *ad Srru. h. t. ib. 33. lit. b.*

2. Resp. Secundò in specie: ut depositor quis esse, seu rem deponere possit, non refert, an dominium & plenum jus habeat, an solùm ali-quod prætendat in re deponenda; ut creditor respectu pignoris, quod deponere potest apud alium. *l. 9. C. de pignor. act.* Muller. *l. c.* imò qui jus nullum in ea habet, sed fundat se in nuda possessione vel quasi possessione, ut fur & prædo. *l. 1. §. 39. l.*

31. §. 1. ff. h. t. Muller. *l. c.* sic etiam procurator habens ad hoc domini mandatum, rem illius deponere potest, quia actione depositi non tenetur, sed quam habet adversus depositarium, domino cedere debet. Sic etiam per alios deponere possumus, & actionem depositi nobis acquirere. Muller. *l. c.* quem vide. Sic etiam ipse depositarius rem apud se depositam deponere potest apud alium, item pupilli spectâ autoritate tutorum ad hunc effectum, ut ipsi teneantur contraria actione depositi, ut Idem citato Molin. *de f. & f. Tom. 2. tr. 2. d. 515. num. 2.* Item deponere possunt plures, qui si ita deponerint (ut patebit ex tenore depositi) ut unusquisque repetere totum possit in solidum, quisque actionem instituire contra depositarium potest, si autem pro parte solum depositio facta, singulis tantum suum interesse prosequi datur. E contra deportati non possunt; cum fictione juris habeantur pro mortuis. Muller. *l. c.* quem vide. Et hæc quidem procedunt in deposito regulari; in deposito enim irregulari, ubi usus conceditur, depositores esse non possunt alii, quam qui rerum deponendarum sunt domini, liberam rerum suarum administrationem habentes, quique eadem alienare non prohibentur; cum in hoc deposito transeunte in mutuum, possessio & dominium transferatur in depositarium. Et sic deponere nequeunt pupilli, minores curatorem habentes, prodigi, quibus bonis interdictum, fures, prædones. Muller. *l. c.*

3. Resp. Tertio: regulare est, quod qui depositum recipere peculiariter non prohibentur, esse possint depositarii, sic esse potest depositarius filius familias. *l. 1. §. 42. Et l. 11. ff. h. t.* Pupillus auctore tutore, alias non nisi in duobus casibus, de quo vide. *l. 2. §. 15. ff. h. t.* Muller. *l. c. lit. y.* Item depositaria esse possunt tam in *l. public. ff. h. t.* de Lugo. *l. c.* & licet moribus inductum in multis locis, ut fœminæ sine curatoris consensu ex contractu regulariter non obligentur; ne fragilitate sexus damnum incurrant: si tamen rem apud se depositam etiam sine curatore receperint, quia tantum requiritur custodia & parum consilii aut accuratioris, ad illam restituendam conveniri possunt. Et sic in praxi servari docent & testantur Carpz. *ad l. 1. §. 15. ff. h. t.* & alibi cum aliis apud Lauterb. *l. c.* Depositaria etiam esse potest Eccl. *l. 1. h. t.* modò tori collegio insinuatum fuerit Muller. *l. c.* Item apud plures æquè ac apud unum deponi potest. *l. 1. §. 42. ff. h. t.* Apud dominum res illius deponi nequit, saltem ad effectum ut nascatur actio depositi. *l. 31. §. 1. ff. h. t.* religiosum sine licentia Prælati servan-tem alienum depositum malè facere dicunt Molin. *l. c. d. 325* Laym. *l. 4. tr. 4. c. 24. n. 6.* Pirh. *h. t. n. 15.* ubi etiam, quod in Societate JESU prohibitum Præpositis & Rectoribus recipere depositum, maximè pecuniarium; cum non peragant negotia cum consensu Capituli seu collegii. Religiosum tamen non peccare per hoc contra votum paupertatis, si sistat in mero deposito, & nihil juris aut emolumentum transeat in depositarium, censet de Lugo *l. c. num. 6.* cum Sanchez, &c.

Quaest. 223. Quenam res deponi possint?

1. **R**esp. Primò in genere: res omnes, quæ sub custodiam cadunt, & licet Lauterb. *h. t. §. 9.* addit; existentes in commercio: videntur tamen ex particulæ redundare; cum res sacræ, puta calices consecrati; casulæ